

Najaarsconcert

OVERIJSSELS KAMERKOOR

DIRIGENT EUGÈNE VAN BOHEEMEN

'It is a beauteous evening'

*Alfvén, Baldvinsson, Bennett, Birgisson, Dubra, Elgar,
Kodály, Lau, MacMillan, Mäntyjärvi,
de Marez Oyens, Nystedt, Pärt.*

Zondag 27 november 2022 | 15.30 uur Dorpskerk Bathmen
Vrijdag 2 december 2022 | 20.30 uur Peperbus Zwolle

Programma

It is a beauteous evening	Tera de Marez Oyens (1932-1996)
It is a beauteous evening	Heinz Lau (1925-1975)
Peace I leave with you	Knut Nystedt (1915-2014)
They are at rest	Edward Elgar (1857-1934)
Stetit Angelus	Rihards Dubra (*1964)
Duo Seraphim	Rihards Dubra (*1964)
The Deer's Cry	Arvo Pärt (*1935)
A Good-Night	Richard Rodney Bennett (1936-2012)

It is a beauteous evening	Tera de Marez Oyens (1932-1996)
It is a beauteous evening	Heinz Lau (1925-1975)
Aftonen	Hugo Alfvén (1872-1960)
The Gallant Weaver	James MacMillan (*1959)
Pulchra es	Jaakko Mäntyjärvi (*1963)
Esti dal	Zoltán Kodály (1882-1964)
Afmorvísá	Snorri Sigfús Birgisson (*1954)
Kvöldvers	Tryggvi M. Baldvinsson (*1965)

Toelichting ‘It is a beauteous evening’ OKK najaar 2022

Uit het gedicht van de romantische Engelse dichter William Wordsworth (1770-1850) spreekt bewondering en verlangen naar de natuur. Ik koos de eerste regel als motto voor dit najaarsconcert van het OKK. Over de stilte, de rust..... Luister! zegt het gedicht.... hoe indrukwekkend de stem van de natuur kan zijn. Het gedicht is ontstaan na een wandeling langs de Zuid-Engelse kust van de dichter met zijn 9-jarige dochter. De avondschemering in het gedicht wordt “the holy time” en die is stil, heel stil, stil als een non.

Dat zinnetje bezorgde mij een déjà vu: waar ik voeger op school zat, was een Frans nonnenklooster, waar de slotzusters (Monialen) achter tralies woonden. Zij mochten het klooster nooit verlaten en leefden in stilte.

Quiet as a nun.

Tera de Marez Oyens liet zich door deze eerste zin van het gedicht van Wordsworth inspireren tot een geraffineerde canon, een klein stukje uit de compositie “*Roulette of Moments*” (1979). Vervolgens ben ik zelf op zoek gegaan naar een koorzetting, waar deze eerste zin in zou passen. Ik vond die in een koorwerkje van Heinz Lau (1925-1975), tijdgenoot van de Noord-Duitse componisten Distler, Reda, Pepping. Een mooi toeval. November is een tijd waarin we onze doden gedenken, Allerzielen 2 november, is een kloostertraditie, die in het jaar 998 voor het eerst gevierd werd in de Benedictijner orde. In dit concert willen we stilstaan bij onze dierbaren en bij de onschuldigen op het wereldtoneel.

“*They are at rest*” is een gedicht van John Henry Newman (1801-1890); de zetting van Edward Elgar beschrijft het werk als een Elegy voor a-capella koor. Hij is geschreven in 1909 naar aanleiding van de viering van het geboortjaar van Queen Victoria (1819-1901).

Met koormuziek uit Letland zijn wij al enkele jaren vertrouwd:

Composities van Arvo Pärt, Pēteris Vasks en Eriks Esenvalds, hebben al op de lessenaar gestaan en er gaan er zeker meer volgen. De Baltische staten hebben een rijke koortraditie, een fascinerende koorklank met improvisando-elementen, prachtige akkoordstapelingen, uitdagend maar altijd zingbaar. In het weekend van 12 november jl. was Rihards Dubra (1964) in Zwolle. Hij behoort tot de nieuwe generatie Letse componisten. Deze in Riga geboren componist heeft tijdens dit weekend

met 5 Zwolse koren gewerkt aan zijn eigen composities. Ook het OKK deed mee met twee van zijn werken.

In "*Stetit Angelus*" staat de engel met het gouden wierookvat in de hand, de rook stijgt op als een bede... en dat is precies wat Dubra hier laat klinken. In de vrouwenstemmen hoor je de rook omhoog kringelen, de melodieën zijn een klankveld geworden en stijgen en stijgen.

In "*Duo Seraphim*" zijn de twee engelen aan het loftuiten dat het een lieve lust is.

"Eer aan de vader en de zoon en de heilige geest etc. etc."; als een mantra zijn de vrouwenstemmen aan het lofprijzen. Dubra weet van geen ophouden, de muziek is haast filmisch te noemen, SANCTUS!! Tot in de eeuwen der eeuwen.

Arvo Pärt mag wat mij betreft niet ontbreken in een sfeer van schoonheid, stilte en troost bij het overweldigende van de natuur en bij sterven en de vergankelijkheid. "*The Deer's cry*" is in 2008 gecomponeerd door de man, die de ultieme muziek terug brengt naar de eenvoud van de drieklank en die zegt: één mooi klinkende toon is genoeg.

"*A Good Night*" is een koorwerk van de Brit Richard Rodney Bennett. Het gedicht dat hij hier toonzet is van Francis Quarles (1592-1644). Bennett schreef zijn stuk in 1998 naar aanleiding van het overlijden van Linda McCartney, de vrouw van de ex-Beatle Paul McCartney, met wie zij samenspeelde in de band "The Wings"; zij was pas 56 jaar. Met Bennett waren de Mc Cartney's goed bevriend. "For Paul, in memory of Linda" staat boven de compositie.

Oktober, November... de natuur komt voor je gevoel tot stilstand, kleuren ontstaan en vervagen, de lange avond dient zich aan, het leven keert zich meer naar binnen, letterlijk en figuurlijk. Dat is de toon van het tweede deel van dit programma.

Hugo Alfvén (Zweden) is zo'n componist die de natuur en zo'n lange avond wil toonzetten. In "*Aftonen*" componeert hij de metafoor: de nagalm van een hoorn in het bos. Het koor zingt uiterst zacht een motief dat uit de verte klinkt.

"*The Gallant Weaver*" is een liefdesgedicht van Robert Burns (1759-1796) getoonzet door James MacMillan. Het gedicht is ontstaan naar

een waar gebeurd verhaal over een meisje dat, tegen haar vaders wil, trouwt met een dappere wever.

“Pulchra es” van de Fin Jaakko Mäntyjärvi is als bijbeltekst heel toepasselijk op deze thematiek: “Je bent mooi, maar kijk mij niet aan, ik kan je blik niet verdragen”.

In het werk *“Esti dal”* van Zoltan Kodaly (Hongarije) zijn we ook in het bos. De hoofdpersoon in het gedicht legt, in de avondschemering, zijn hoofd op zijn pet en kijkt naar de hemel. Hij wenst voor zichzelf een goede nacht en een ‘betere’ toekomst. “Laat mij er tenminste over dromen”

Weet u, dat er prachtige koormuziek komt uit IJsland? Er is een oude volksmuziekcultuur die terug gaat tot de Middeleeuwen; daarentegen is klassieke muziek in IJsland vrij nieuw: In de 19e eeuw begonnen en in de 20e eeuw verder tot bloei gekomen. In de afgelopen decennia is er een groep jonge componisten opgestaan met bijzondere eigentijdse, unieke IJslandse klanken. Bij ons 60-jarig jubileum concert in 2019 zongen we al iets uit IJsland namelijk *“Raddir”* van Ólafur Arnalds. Een compositie waarin een kaal onherbergzaam landschap opdoemt. Snorri Sigfús Birgisson schreef zijn liefdeslied, *“Afmorsvísa”* in 1998 op het gedicht van Páll Vídalín (1667-1727). Leuke ritmes, fraaie akkoorden, fijn om te zingen.

Tryggvi M. Baldvinsson heeft het in *“Kvöldvers”* ook over een zonsondergang, wel met een ietwat sombere bijgedachte “de nacht zal mij gepieker gaan opleveren”....

IJslandse muziek; daar gaat u meer van horen, wat mij betreft.

Ik wens u veel luisterplezier en wellicht, zoals het ons vergaat, muzikale ontdekkingen.

Eugène van Boheemen

It is a beautiful evening

It is a beautiful evening, calm and free,
the holy time is quiet as a nun.

William Wordsworth (1770-1850)

Het is een mooie avond, kalm en vrij,
de gewijde tijd is stil als een non.

Peace I leave with you

Peace I leave with you,
my peace I give unto you:
not as the world giveth, give I unto you.

Let not your heart be troubled,
neither let it be afraid,

Johannes 14, 27

Vrede laat ik u na,
mijn vrede is het die ik u geef,
niet zoals de wereld geeft, geef ik aan u!

Laat uw hart niet verslagen zijn
of verward;

They are at rest

They are at rest;
we may not stir the heaven of their repose
by rude invoking voice, or prayer adrest
in waywardness to those
who in the mountain grotts of Eden lie,
and hear the fourfold river as it murmurs by.

And soothing sounds
blend with the neighb'ring waters as they glide;
posted along the haunted garden's bounds,
angelic forms abide,
echoing as words of watch over lawn and grove
the verses of that hymn
which seraphs chant above.
They are at rest.

John Henry Newman (1801-1890)

Zij zijn in ruste;
wij moeten hun hemelse rust niet verstoren door heftig aanroepen,
of onbeheerst smeken
tot hen die in de berggrotten van Eden liggen,
en de viervoudige rivier horen die voorbij murmelt.
En troostende geluiden mengen met het voortglijdende water;
langs de grenzen van de behekste hof
staan engelachtige gestalten op wacht,
die over veld en bos de verzen zingen van de hymne van de serafs boven,
echoënd als waren het wachtwoorden.
Zij zijn in ruste.

Stetit angelus

Stetit angelus iuxta aram templi
habens thuribulum aureum in manu
sua et ascendit fumus aromatum
in conspectu Domini de manu
angeli.
Amen.

Een engel stond naast het altaar
van de tempel met een gouden
wierookvat in de hand en
welriekende rook steeg op voor
het aangezicht des Heren uit de
hand van de engel. Amen.

Duo seraphim

Duo seraphim clamabant alter ad
alterum: Sanctus Dominus Deus
Sabaoth, plena est omnis terra
gloria ejus. (*Isaiah 6:3*)
Tres sunt, qui testimonium dant in
coelo: Pater, Verbum et
Spiritus Sanctus: et hi tres
unum sunt.
Gloria Patri et Filio et Spiritui
Sancto. Sanctus Dominus Deus
Sabaoth, plena est omnis terra
gloria ejus.

Twee serafs riepen tot elkaar:
Heilig is de Heer God Zebaoth,
heel de aarde is
vol van zijn glorie.
In de hemel zijn er drie die
getuigen: de Vader, het Woord en
de Heilige Geest en die drie zijn
een.
Eer aan de Vader, de Zoon en de
Heilige Geest. Heilig is de Heer
God Zebaoth, heel de aarde is vol
van zijn glorie.

The deer's cry

Christ with me, Christ before me,
Christ behind me, Christ beneath
me, Christ in me, Christ on my right,
Christ above me, Christ on my left,
Christ when I lie down, Christ when
I arise, Christ when I sit down,
Christ in the heart of every man
who thinks of me, Christ in the
mouth of every man who
speaks of me, Christ in every eye
that sees me, Christ in every ear
that hears me, Christ with me.

Hertenkreet*, *Saint Patrick*

Christus met me, voor me,
achter me, onder me, in me,
aan mijn rechterkant, boven me,
aan mijn linkerkant, als ik neerlig,
als ik opsta, als ik neerzit,
in het hart van eenieder die over
mij denkt,
in de mond van eenieder die over
mij spreekt,
in ieder oog dat mij ziet,
in ieder oor dat mij hoort,
Christus met mij.

*) naar de legende, dat St Patrick, onderweg met reisgenoten, overvallen wordt en dit gebed uitspreekt. De overvallers zien een hert met jongen....

A Good-Night

Close now your eyes and rest
secure;
thy soul is safe enough, thy body
sure;
he that loves thee, he that keeps
and guards thee, never slumbers,
never sleeps.
The smiling conscience in a
sleeping breast has only peace, has
only rest;
the music and the mirth of kings
are all but discords, when she
sings.
Then close your eyes and rest
secure;
no sleep so sweet as thine,
no rest so sure.

Francis Quarles (1592-1644)

Sluit je ogen maar en weet je
beschermd;
je ziel is helemaal veilig, je
lichaam zeker;
hij die van je houdt, hij die je
bewaart en beschermt, sluimert
noch slaapt.
Het glimlachend geweten in een
slapend hart is pure vrede, is
enkel rust;
de muziek en het opgewektheid
van koningen zijn bijna
wanklanken, wanneer zij zingt.
Sluit je ogen nu maar en weet je
beschermd;
geen slaap zo zoet als de jouwe,
geen rust zo zeker.

It is a beauteous evening

Aftonen

Skogen står tyst, himlen är klar.
Hör, huru tjusande vallhornet lullar.
Kvällsolns bloss sig stilla sänker
ner uti den lugna, klara våg.
Ibland dälдер, gröna kullar
mångdubbelt eko kring nejden far...

William Wordsworth (1770-1850)

De avond, H. Säterberg (1812-1897)

Het woud is stil, de hemel helder.
Hoor hoe verlokkelijk mild een
hoorn schalt.
Stil daalt de zonnefakkel neer
in de stille, avondlijke zee.
Door berg en dal, weide en woud
klinkt veelvoudig de echo...

The gallant weaver

Where Cart rins rowin to the sea,
By mony a flow'r and spreading
tree,
There lives a lad, the lad for me,
He is the gallant Weaver.

Oh I had wooers aught or nine,
They gied me rings and ribbons
fine,
And I was feared my heart would
tine,
And I gied it to the Weaver.

My daddie sign'd the tocher-band
To gie the lad that has the land,
But to my heart I'll add my hand,
And give it to the Weaver.

While birds rejoice in leafy bowers;
While bees delight in op'ning
flowers;
While corn grows green in simmer
showers,
I love my gallant Weaver.

Pulchra es

Pulchra es, amica mea,
suavis et decora sicut Jerusalem,
terribilis et acies ordinata.
Averte oculos tuos a me,
quia ipsi me avolare fecerunt.

Robert Burns (1759-1796)

Waar de Cart op weg is naar de
zee langs menige bloem en
bladerrijke boom,
daar woont een vent, de vent voor
mij, hij is de knappe wever.

O ik had vrijers, acht of negen,
ze gaven me ringen en mooie
linten,
en ik was bang mijn hart te
verliezen,
en ik gaf het aan de wever.

Mijn vader regelde mijn
bruidsschat om aan een vent met
land te geven, maar bij mijn hart
voeg ik mijn hand en geef het aan
de wever.

Terwijl vogels zingen in lommerrijk
hout; terwijl bijen genieten van
nieuwe bloemen;
terwijl koren groen opgroeit in
zomerse buien,
houd ik van mijn knappe wever.

Hooglied 6, 4-5

Mooi ben je, mijn vriendin,
prachtig als Jerusalem,
schrikwekkend ook als vliegende
vaandels! Wend je ogen van me
af, want die hebben me al zo
verontrust...

Esti dal

Erdő mellett estvéledtem,
subam fejem ala téttem,
összetéttem két kezemet,
úgy kértem jó Istenemet:
en Istenem, adjál szállást,
mar mēguntam a jarkalast, a
bujdosast,
az idegēn földön lakást.
Adjon Isten jó éjszakát,
küldje hozzám szent angyalát,
batorítsa szívünk álmát,
adjon Isten jó éjszakát.

Afmorsvísa

Enn nærist elskan sanna,
enn kærleiks funnin brennur,
enn blossom ástar tinna,
enn kviknar glóð af henni,
enn giftist ungur svanni,
enn saman hugir renna,
enn gefast meyjar mönnum,
menn hallast enn til kvenna.
Enn nærist elskan sanna,
enn kærleiks funnin brennur,
enn blossom ástar tinna,
enn kviknar glóð af henni.

Kvöldvers

Sólin til fjalla fljótt
fer að sjóndeildarhring,
tekur að nálgast nótt,
neyðin er allt um kring,
dimmt er í heimi hér,
hættur er vegurinn.
Ljósið þitt lýsi mér,
lifandi Jesú minn.

Avondlied

Het ging schemeren toen ik bij het
bos was, ik maakte een kussen
van mijn mantel, vouwde mijn
handen en bad tot God:
God, geef mij een plek voor de
nacht, ik ben moe van zwerven en
verbergen, vreemdeling in een
vreemd land.
Heer, geef mij een goede nacht,
zend me een engel,
bemoedig me in mijn dromen,
Heer geef mij een goede nacht.

Liedje van liefde, P.Vidalín (1667-1727)

Nog altijd bloeit de liefde,
branden haar vlammen helder en
heet/ nog altijd krijgt de vonk van
liefde beet/ en omgeven haar
vlammen hun prooi./ nog altijd
trouwt een meisje,/ en verenigen
harten zich in liefde,
nog altijd geven meisjes toe aan
mannen, en verlangen mannen
altijd naar vrouwen.
Nog altijd bloeit de liefde....

Avondgebed

Achter de bergen gaat de zon
snel naar de horizon,
de nacht neemt het over,
rondom is het eng,
duisternis overal,
de weg is gevaarlijk.
Laat uw licht me verlichten,
mijn levende Jezus.

Eugène van Boheemen

Eugène van Boheemen (1958) is werkzaam als docent 'vrije improvisatie', muziektheorie, ensembleleiding en koordirectie aan het ArtEZ conservatorium in Zwolle. Als koorleider dirigeert hij het Overijssels Kamerkoor, het ArtEZ studentenkoor en zo nu en dan een projectkoor en kleinere ensembles.

Hij werkt als pianist en componist/arrangeur in projecten. Hij geeft workshops door het land met onderwerpen als: nieuwe koormuziek, vocale en instrumentale improvisatie, werkvormen en repetitie-techniek en is als zodanig inzetbaar in workshops op maat. Tevens kun je hem tegenkomen in jury's van concoursen en festivals.

Hij treedt tevens op als pianist en pianist/begeleider of zanger in diverse samenstellingen.

Met zijn Overijssels Kamerkoor wil hij vooral nieuwe muziek uitvoeren, er in ieder geval een belangrijk deel van de concertprogramma's mee verrijken.

Overijssels Kamerkoor

Het Overijssels Kamerkoor (OKK) werd in 1959 als Madrigaalkoor opgericht door Wouter de Rooy, die tevens de eerste dirigent was. Hij werd opgevolgd door Jacques Reuland (destijds directeur van het Zwols Conservatorium) die het koor vele jaren leidde. Sinds 1998 staat het koor onder leiding van Eugène van Boheemen.

Onder het motto 'Een koor met lef en energie!' wordt er gestreefd naar kwalitatief hoogwaardige uitvoeringen, waarbij origineel en zelden uitgevoerd werk wordt gebracht.

Jaarlijks geeft het Overijssels Kamerkoor een vijftal concerten, in Zwolle en elders in de provincie. Incidenteel treedt het koor op in het buitenland.

Het repertoire omvat veelal a capella koorwerken, maar het koor wordt ook regelmatig begeleid door instrumentalisten, bijvoorbeeld op piano, orgel of door een strijkersensemble.

In 2019 is het 60-jarig bestaan gevierd met een drietal jubileumconcerten onder de titel '*May the rains come*', in samenwerking met beeldend kunstenaar Ronald Westerhuis, die zijn studio RAW-space ter beschikking stelde als concertlocatie.

De koorleden

Het koor bestaat momenteel uit 8 sopranen, 10 alten, 7 tenoren en 6 bassen. De leden komen uit Zwolle en wijde omgeving.

Sopranen

Inge Andriesse
Marion Bloemendaal
Nanja de Jong
Ariane Niemeijer
Joke Nijland
Annette Riemersma
Anneke de Vries
Christl Wassenaar

Tenoren

Jos Bouman
Ben Laddé
Martin van der Linde
Karel Meulenbeld
Kees Riemersma
Edward van't Slot
Rinze de Vries

Alten

Janet Davids-Taen
Jannie Gols
Anke Haaksma
Ariane Houweling
Marieke Meijer
Elly van der Spek
Margrit Vos
Els Westra
Aukelien Wierenga
Tonnie Wieten

Bassen

Cor Brem
Bouke Brouwer
Jan Doelman
Rijk van Haaften
Frans Jurjaanz
Henk la Roi
Maas Jan Top

de coöperatieve Rabobank

www.overijsselskamerkoor.nl